

MÚZEUM VOJVODINSKÝCH SLOVÁKOV
MUZEJ VOJVOĐANSKIH SLOVAKA

ĐOKA DUNĐERSKI V KULPÍNSKOM ŠPORTE
Výtvarné zobrazenie zašlých čias od roka 1919 do roku 1941

Vojin Rupić

Likovni prikaz prohujalih vremena od 1919. do 1941.
ĐOKA DUNĐERSKI U SPORTU KULPINA

Báčsky Petrovec, 2026

Obrazy Vojina Rupića – Đoka Dunderski v kulpínskom športe alebo VÝTVARNÉ ZOBRAZENIA ZAŠLÝCH ČIAS OD ROKA 1919 DO ROKU 1941

Dlho žijem v Novom Sade. V roku 1990 som sa presťahoval z Báčskeho Maglića, ale stále som spätý s touto dedinou a čím som starší, tým ma viac láka.

Tu v meste som pracoval ako riadny profesor na Akadémii umení, teraz som na dôchodku, mám dom, ateliér, rodinu, ale Maglić zostal niečím výnimočným.

Keď ma Dr. Velimir Šešum požiadal, aby som napísal predslov do katalógu, ktorý bude sprevádzať výstavu obrazov jeho priateľa maliara Vojina Rupića, trochu som váhal. Po prvé, nerád píšem predslovy a po druhé chcem vidieť obrazy naživo, pocítiť ich a vidieť, o čom hovoria.

Videl som obrazy v Šešumovom dome a potom mi dal svoj román Kulpín, v ktorom sú fotografie a opisy autora V. Rupića.

Prečítal som si román, znovu poprezeral obrazy a konečne som sa rozhodol napísať predslov.

Pre mňa bol román a všetky informácie, ktoré v ňom Velimir prezentoval, niečím novým a pre mňa neznámym. To všetko som si predstavoval a snažil som sa vrátiť do tej doby. Dej sa odohráva v Kulpíne na Pustare, v žrebčine Đoku Dunderského, na tej istej Pustare, ktorú tiež poznám, ale z obdobia 60-tych rokov a tento dej sa odohráva pred druhou svetovou vojnou od roka 1919 do roka 1941. Zdá sa mi neskutočné, že tam boli chovaní špičkoví cvalíci a americkí klusáci, ktorí vyhrali veľké dostihy v prestížnych mestách Európy.

Všetko mi to pripadá ako rozprávka. Ako fantastický fiktívny príbeh a potom všetko upadlo do zabudnutia. Predstavujem si všetky tie postavy, od rodiny Dunderskej, cez jeho hostí, džokejov, všetky tie obrovské panstvá, zámky, bohatstvo, ktorým disponovali. Z toho všetkého zostali fotografie a písomné stopy a z nich vznikli obrazy, ktoré sú na výstave.

Upútala ma spontánnosť, teplo, ktorým tieto obrazy vyžarujú, majú v sebe niečo úprimné, akoby sa snažili aspoň trochu skrášliť smutný koniec rodiny Dunderských.

Každá z nich rozpráva príbeh, stačí si ich prečítať a pochopiť.

Rozprávajú o čase, ktorý uplynul, ktorý sa už nikdy nevráti a ktorý bol preušený strašne krutým spôsobom. Tieto obrazy ma zaujali aj preto, že som bol na Pustare, v kaštieli v Kulpíne, na poliach, ktoré vlastnila rodina Dunderských.

Poznal som aj ľudí, ktorí prišli neskôr, dokonca aj tých, ktorí sa starali o kone, ktoré zostali, ale netušil som, že tam vznikali šampióni. Preto má každý obraz zvláštnu silu, pretože uchráni pred zabudnutím to, čo nemalo byť zničené, ale sa malo podporovať a rozvíjať a kam by sme sa potom dostali.

Predstavujem si krásu tých koní, ako boli pripravované, ako cestovali po Európe, ako vyhrávali dostihy, šťastie, ktoré cítil majiteľ. Presne preto by ste si mali pozrieť túto výstavu, aby ste pocítili všetku krásu, ktorú sa nám tieto obrazy snažia zachovať.

Zobrazujú nám jeden život, ktorý si ťažko môžeme predstaviť a sú tam scény z poľovačky a poľovnícke psy, scény z rybolovu, kolky, lyžovania, detské hry s károu, džokeji, sokoliarov, sokoly, hranie volejbalu pred kaštieľom – kaštieľ v Kulpíne, futbal, zobrazenie žrebčína na kulpínskej “pustare” a všetko to nám znázorňuje bohatstvo a šťastie života na týchto priestoroch. Všetky tie Rupičove obrazy ma na chvíľu vrátili do doby, ktorú by sme nemali zabudnúť a na ktorú by sme si mali spomínať.

Mr. Radovan Jandrić, riadny profesor
Akadémie umenia Nový Sad

Slike Vojina Rupića – Đoka Dundžerski u sportu Kulpina ili LIKOVNI PRIKAZ PROHUJALIH VREMENA OD 1919. DO 1941.

Dugo vremena živim u Novom Sadu. Doselio sam se iz Bačkog Maglića 1990. godine, ali sam ostao vezan za to selo na mnogo načina i što sam stariji, sve više me privlači.

Ovde sam u gradu dočekaio penziju radeći kao redovni profesor na Akademiji umetnosti; imam kuću, atelje, porodicu, ali je Maglić ostao kao nešto posebno.

Kada me je dr Velimir Šešum zamolio da napišem predgovor u katalogu koji bi pratio izložbu slika njegovog prijatelja, slikara Vojina Rupića, malo sam se dvoumio. Prvo, nerado pišem predgovore, a drugo, volim da vidim slike uživo, da osetim i vidim o čemu one pričaju.

Slike sam video u kući dr Šešuma i tom prilikom sam dobio njegovu knjigu „Kulpin“ u kojoj se nalaze opisi i fotografije koje je Rupić prikazao.

Pročitao sam roman i još jednom pregledao slike, a onda sam rešio da napišem predgovor.

Za mene je roman i svi podaci koje je Velimir izneo u njemu bilo nešto novo i meni nepoznato. Zamislio sam sve to i pokušao se vratiti u to doba. Priča se događa u Kulpinu i Pustari, na ergeli Đoke Dundžerskog, onoj Pustari koju i ja znam, ali ja je znam iz perioda 60-tih godina, a glavna radnja se događa pre Drugog svetskog rata, od 1919. do 1941. godine. Deluje mi nestvarno da su se tamo odgajali vrhunski galoperi i američki kasači konji koji su osvajali velike trke u prestižnim gradovima Evrope.

Deluje mi kao bajka sve to. Kao fantastična izmišljena priča, a onda je sve otišlo u zaborav. Zamišljam sve te likove, od porodice Dundžerski, do njegovih gostiju, džokeja, sva ta ogromna imanja, dorce, bogatstvo kojim su raspolagali. Od svega toga ostale su fotografije i pisani tragovi a od njih su nastale slike koje su na izložbi.

Privukla me spontanost, toplina kojom ove slike zrače, imaju u sebi nešto iskreno, kao da pokušavaju da bar malo ulepšaju tužni kraj porodice Dundžerski. Svaka od njih priča poneku priču, samo ih treba iščitati i shvatiti.

Pričaju o vremenu koje je prošlo, koje se nikada više neće vratiti, a koje je prekinuto na jedan užasno surov način. Ove slike su me privukle i zato što sam bio na Pustari, u dvorcu u Kulpinu, u poljima koja su bila u posedu porodice Dunderski.

Poznavao sam i ljude koji su kasnije došli, čak i one koji su se brinuli o konjima koji su preostali, ali nisam imao pojma da su se tu stvarali šampioni. Zato svaka slika ima posebnu snagu, jer čuva od zaborava ono što nije trebalo uništavati, nego razvijati, a onda, gde bi nam bio kraj. Zamišljam lepotu tih konja, kako su timareni, kako su putovali po Evropi, kako su osvajali trke, sreću koju je osećao vlasnik. Upravo zato trebete pogledati ovu izložbu, da osetite svu lepotu koju ove slike pokušavaju da sačuvaju za nas.

One nam pokazuju jedan život koji je teško zamisliti sa scenama iz lova i lovačke pse, scene iz ribolova, kuglanja, smučanja, dečje igre sulkama, džokeje, sokolare, sokole, igranje odbojke ispred dvorca – kaštela u Kulpinu, nogometa, prikaz ergele na Kulpinskoj pustari pokazuju jedno bogatstvo i sreću života na tim prostorima. Sve ove slike Rupića su me vratile na tren u vreme koje ne trebamo zaboraviti, koje trebamo pamtit.

*Red. prof. mr Radovan Jandrić
Akademija umetnosti Novi Sad*

Žrebčín Kulpín Ďoke Dundeřského (1919), olejomaľba, 70 x 50 cm, 2022

Ergela Kulpín Ďoke Dundeřskog (1919), ulje na platnu, 70 x 50 cm, 2022.

**Klusák Rekontra s károu
a kočišom Samom Cerovským
(1921),**
olejomaľba,
70 x 50 cm,
2022

**Kasač Rekontra sa sulkama
i vozačom Samom Cerovskim
(1921),**
ulje na platnu,
70 x 50 cm,
2022.

**Dokovi džokeji Fraňo
Betlehem, Samo Cerovský
a Janko Spevák (1921),**
olejomaľba,
50 x 70 cm,
2023

**Dokini džokeji Franjo
Betlehem, Samo Cerovski
i Janko Spevak (1921),**
ulje na platnu,
50 x 70 cm,
2023.

***Đoka Dunderski a Kusika
na lyžování (1939),***
olejomalba,
70 x 50 cm,
2023

***Đoka Dunderski i Kusika
na smučanju (1939),***
ulje na platnu,
70 x 50 cm,
2023.

***Đoka Dunderski
v rybolovu (1940),***
olejomalba,
50 x 60 cm,
2023

***Đoka Dunderski
u ribolovu (1940),***
ulje na platnu,
50 x 60 cm,
2023.

***Obľúbený Ďokov pes Artemis na
poľovačke (1927),***

olejomalba,
70 x 50 cm,
2022

***Omileni Ďokin poenter Artemis
u lovu (1927),***

ulje na platnu,
70 x 50 cm,
2022.

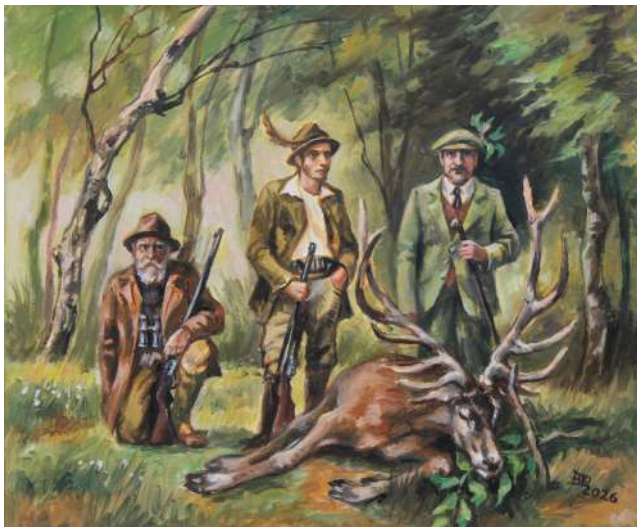
***Ďoka Dunděrski na poľovačke
so sokolom (1937),***

olejomalba,
70 x 60 cm,
2023

***Ďoka Dunděrski u lovu
sa sokolom (1937),***

ulje na platnu,
70 x 60 cm,
2023.

**Đoka Dunderski so zastreleným
trofejným jeleňom (1938),**
olejomal'ba,
70 x 60 cm,
2026

**Đoka Dunderski sa odstreljenim
trofejnim jelenom (1938),**
ulje na platnu,
70 x 60 cm,
2026.

**Đoka Dunderski v pol'ovačke
na kačicu divú (1929),**
olejomal'ba,
70 x 60 cm,
2026

**Đoka Dunderski u lovu
na divlje patke (1929),**
ulje na platnu,
70 x 60 cm,
2026.

Doka Dundeški s členmi KUS Kulpín hrá kolký (1929), olejomalba,
70 x 60 cm, 2023

Doka Dundeški sa članovima KUD-a Kulpin na kuglanju (1929), ulje na platnu,
70 x 60 cm, 2023.

Doka Duñerski s členmi Sokolskej jednoty (1934),
olejomaľba,
60 x 50 cm,
2022

Doka Duñerski sa sokolom i sokolicom (1934),
ulje na platnu,
60 x 50 cm,
2022.

Doka s kulpinskými sokolskými volejbalistami (1937),
olejomaľba,
70 x 50 cm,
2024

Doka Duñerski sa sokolima odbojkašima Kulpina (1937),
ulje na platnu,
70 x 50 cm,
2024.

BP24

***Đoka Dundeški so svojimi holubmi
(1935),
olejomaľba,
50 x 60 cm,
2022***

***Đoka Dundeški sa svojim štracikama
(1935),
ulje na platnu,
50 x 60 cm,
2022.***

***Đoka Dundeški s futbolistami
z Kulpina a Bulkesu (1934),
olejomaľba,
60 x 70 cm,
2022***

***Đoka Dundeški sa nogometašima
Kulpina i Buljesa (1934),
ulje na platnu,
60 x 70 cm,
2022.***

Đoka Dunderski
bicyklista (1940),
olejomal'ba,
60 x 50 cm,
2023

Đoka Dunderski
kao biciklista (1940),
ulje na platnu,
60 x 50 cm,
2023.

Đoka Dunderski
pri aute (1941),
olejomal'ba,
70 x 50 cm,
2023

Đoka Dunderski sa
automobilom (1941),
ulje na platnu,
70 x 50 cm,
2023.

Veselé deti sa hrajú s károu (1936),
olejomaľba,
70 x 50 cm,
2023

Razdragana deca u igri sa sulkama (1936),
ulje na platnu,
70 x 50 cm,
2023.

**Partizánsky správca
Žrebčína kapitán
UDB Dušan Rajković (1959),**
olejomaľba,
70 x 60 cm,
2023

**Partizanski upravnik
Ergele kapetan UDBE
Dušan Rajković (1959),**
ulje na platnu,
70 x 60 cm,
2023.

BIOGRAFIA

Vojin Rupić sa narodil 22. aprila 1957 v Zemune. Absolvoval Vyššiu pedagogickú školu v Belehrade, odbor výtvarné umenie, absolvoval u profesora sochárstva Anteho Gržetića. V roku 1982 sa nastáhoval do mesta Donji Milanovac, kde sa zamestnal na Základnej škole Vuka Stefanovića Karadžića, kde strávil celý svoj pracovný vek, až do roku 2022. Od roku 2017 vyučuje aj v Majdanpeku. Mal niekoľko samostatných výstav. Je najprestížnejším a najplodnejším, maliarom, akého mal Donji Milanovac. Dnes žije a tvorí v Donjem Milanovci, v ulici Kapetana Miše Anastasijevića číslo 14. Za prácu na obrazoch s témou Đoka Dundžerski v kulpínskom športe hovorí: „...ďakujem za nápad Dr. Velimirovi Šešumovi, môjmu bývalému žiakovi, s ktorým bola radosť spolupracovať. Samotná práca na obrazoch vo mne vyvolala najmä nostalgiu za detstvom a dospieváním v Pančeve...“

BIOGRAFIJA

Vojin Rupić je rođen 22. aprila 1957. godine u Zemunu. Završio Višu pedagošku školu u Beogradu, Odsjek likovna kultura, diplomirao u klasi profesora vajarstva Ante Gržića. U Donji Milanovac se nastanio 1982. godine gde se zaposlio u Osnovnoj školi „Vuk Stefanović Karadžić“ i u kojoj je proveo ceo svoj radni vek, sve do 2022. godine. Predavao je i u Majdanpeku od 2017. godine. Imao je više samostalnih izložbi. Najprestížniji je i najplodonosniji slikar koga je Donji Milanovac imao. Danas živi i stvara u Donjem Milanovcu, u ulici Kapetana Miše Anastasijevića broj 14. Za rad na slikama sa temom „Đoka Dundžerski u sportu Kulpina“, kaže: „...zahvalnost na ideji dr Velimiru Šešumu, mom bivšem učeniku, sa kojim je bilo zadovoljstvo raditi. Sam rad posebno mi je budio nostalgije, na moje detinjstvo i odrastanje u Pančevu...“

Organizátor výstavy / Organizator izložbe:

Múzeum vojvodinských Slovákov / Muzej vojvođanskih Slovaka

Za vydavateľa / Za izdavača:

Mgr. Anna Sěčová-Pintírová / Msr. Ana Seč-Pinćir

Autor výstavy a textov / Autor izložbe i tekstova:

Dr. Velimir Šešum / dr Velimir Šešum

Autor vystavených prác/ Autor izloženih radova:

Vojin Rupić / Vojin Rupić

Predslov/ Predgovor:

Mr. Radovan Jandrić / mr Radovan Jandrić

Zodpovední redaktori / Odgovorni urednici:

Dr. Žarko Dimić, Ján Srnka / dr Žarko Dimić, Jan Srnka

Spolupracovníci na projekte / Saradnici na projektu:

Ing. Pavel Zima, Emília Valentíková Labátová / Dipl.inž. Pavel Zima, Emilija Valentik Labat

Fotografie / Fotografije:

Ján Diňa, Dušan Petráš / Jan Đinja, Dušan Petraš

Dizajn tlačeného materiálu / Dizajn štampanog materijala:

Miroslav Spevák / Miroslav Spevak

Tlač / Štampa:

Scan & Print, Báčsky Petrovec / Scan & Print, Bački Petrovac

Preklad do slovenčiny / Prevod na slovački jezik:

Tatjana Mitićová / Tatjana Mitić

Jazyková úprava/ Lektorisanje tekstova:

Mgr. Anita Babićová Mijačićová, Vesna Valihorová-Filipovićová / Msr. Anita Babić-Mijačić,

Vesna Valihora-Filipović

Expozícia / Postavka izložbe:

Miroslav Spevák, Ján Mucha / Miroslav Spevak, Jan Muha

Realizáciu výstavy finančne podporila / Realizaciju izložbe finansijski podržala:

Obec Báčsky Petrovec / Opština Bački Petrovac

